

Гадаадын корреспондентүүдэй ээлжээтэ пресс-конференци дээрэ

Сентябрийн 16-да болоһон гадаадын корреспондентүүдэй ээлжээтэ пресс-конференци дээрэ Советскэ Информбюрогой нэцэгшай оролошго хүхэр С. А. Лозовский болбо, германска блоко соо Венгрийн эзэлһан хуури ба бүтээх үйлэнь хэбэтай асуудал тухай тогтожо хэлэһэн байна.

Венгрийн болбо мүн Румыни шөнгөөр германска блоко соо хүсөөрөө оруулагдаһан ороноудай нэгэн юм. Венгрийн болбо Советскэ Союзда аямар нэгэ претензий дараадаха нэгэ хэбэтай үлдэһэн баримтагүй байһан юм. Тигэбэшье венгерскэ гороудууды советскэ аэропланууд боломодоо гэгээн худал хуурмагыг шалтаг болгожо урдаа барызд Венгрийн болбо Советскэ Союзтай ябуулжа байгаа дипломатическа харилсаагаа таһар татажа СССР-эй урдааа сэрэгүүдэ ябуулаһан байха юм.

Венгерскэ правительство болбо бөө даанги байхын түлөө немүүдтэ эсэргүүцэһэн тэмсэме үе наһан соогоо ябуулжа байһан венгерскэ арзай заншал да тон хөөр сүрийн замы баржа Германин урда худалһаншай гуримаруу бүтэһэн байна. Венгерүүд бөө даанги байдалы немүүдтэ ондоо ямаршье улад булан абаһы оролодогүй байгаа, Венгрийн немүүдтэ хоёрой хоорондох хэдэн зуун жэл сохи эсэргүү тэмсэл болбо Венгрийн арадай ба политическа бүхы байдал соонь, мүн литература ба уран хайхан соонь ехэ эли хээ сараа үлөөһэн байха юм.

Венгрийн болбо худөө ажашан продукция бэлдэһэн үгэжэ байха орон болон Германиа хэрэглэгдэжэ байна. Германин бүхы экономическа политика болбо Венгрийн индустрийн дэбжэлтэ зогсожо худөө ажашан Германин экономикын мэдэлдэ сүм оруулахаар тэаруулагдаһан байха юм.

Гитлер болбо өөрынөө орондо Муссолини дүүдэн зарһанайнгаа удаа дары мүн тэрэһаншай венгерскэ хүлэһаншай Хорти Бартоши хоёрыг дууджа асараад зүүн фронтдох зайдаг болоһон ташы бутуулахын тула бүхы венгерскэ арми татан суглуудхын арылгэ тэдэйдэ табиһан байна.

Гитлер болбо хүхэр буугай венгерскэ маха үгэһаншай түлөө нутгээр харюулыг найдуулжа шадаха байгаа? Гитлер болбо үе наһан соогоо гэжэ нэрэйтэйгээр Румыни мэдэлдэ үлэһэн Трансильваниин бусад хубиы Венгрийн дүүдхээр найдуулаһан байна. Гитлер хадаа Трансильваниа Румыни ба Венгрийн гартаа оруулжа зэбсэг хэбэ. Хүхэр буугай маха ехээр абажа байхын тула Трансильваниин който зүтхэй публикын румынуудта бусан үгэжэ гэгээн байгаа. Тэдэ, хэрэглэгдэжэ солдатуудаа үгэжэгүйдэн Трансильваниин үшөө үтөөһэй хубиынь румынуудтаа буудан абажа венгрийнүүдтэ үгэжэргхэб гэжэ айлаһа. Трансильваниин мүн тэрэ хуби газарынь венгрийнүүдтэ хашаха, арга зэбсэгын үүднэе үгэжэ байгаа. Гитлер болбо тэдэ хоёр ороноудтаа нүүлшын шэмэ шүүлхы хүжэжэ абхын тула Трансильваниин хоёрой хоорондоо нийш тийшэн хашаажа байдаг юм.

Германи болбо Венгрийн гартаа шангаар бажуутгад байхын

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгын аймаг, «Улаан Оронго» колхозой тракториста нүхэр Дабаант Цыбинжапова, Нормоо үдэр 1 бүри 180 процент дүүргэжэ.

ЭХЭНЭРНҮҮД ШУДАРГУУГААР ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

Эхэ ороноо хамгаалгын дайны эхлэлтэй хамта гэрэй эзэн эхэнэр М. Гетун гэгшэ механическа цехэй хоёрдохы участогта болг отолошхоор ороод худэлмэрилжэ байна. Энэ богинохон сэг зуура мастер Поповой хүтэбээрээр мөргөжэлтэй болоод, мүнөө тов үндэр бүтэсэнүүдтэ харуулжа байна. Сентябрьн дайманда үдэрэйнгөө нормын нанар байтайгаар 409 процент дүүргэжэ, 11 үдэрэйнгөө нормын 300 процент дүүргэжэ.

Мүн энэ участогтай үрмдэгшэ нүхэр Кравцова худэлмэрилдөө ехэ ханамжалтайгаар худэлмэрилжэ, үдэр бүхэндэ үндэр бүтэсэнүүдтэ үзүүлжэ. Энэ харын 9-эй үдэр 302 проц. гүйсэдхэһэн юм.

А. И.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгын аймаг, «Улаан Оронго» колхозой старшоец нүхэр Галсанов. Үйлэдбэрингөө даабарингэ үсэр бүри үлүүлэн дүүргэжэ.

ТАРЯХУРЯАЛГЫН ХАЛУУН ҮДЭРНҮҮД

(«Бурят-Монголын Унз» газе тын тусхай корреспондентһээ).

БИЧУРА. (Телефоноор абтаба). Манай республикын газар таряалантай томо аймагуудай нэгэн болохо Бичурын аймагтай колхозуудта таряанай хураалгын хуулиын үдэрнүүдтэ түлэ үе байна.

Сентябрийн 15-ай мэдээгээр таряахураалгын түсэбмэ 73,6 процент дүүргэжэ. Энэ жэлдэ колхозууд бүхэн урда урдыньхана таряанай хураалгыг түргэн темптай ба үндэр шанартайгаар ябуулал. Комбайнерууд, машинистнууд, боолтошол ба бөшмөнхө худэлмэрилдэ ябаһан колхознигууд жэшээтэ хайнаар худэлмэрилжэ.

Аймаг дотороо Билэтайскэ сомоной Сталинийн нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шабаев) түрүү зэргэдэ ябада. Энэ колхоз сентябрийн 15-да 1150 гектар хураажа, түсэбмэ 98 процент дүүргэжэ. Улаан Гүшадэй сомоной Куйбышевский нэрэмжэтэ ба Партизанска сомоний «Сталинский путь» колхозууд

ябанэ. Куйбышевский нэрэмжэтэ колхоз 656 гектартаа 534 гектарты хураажа.

Эндэхи колхозуудай таряалан дээрэ худэлмэрилжэ байгаа комбайнерууд болбо комбайнеруудай республиканска мурсыондэ оролошо, стажовска худэлмэрилгын үндэр үлээр жэшээнүүдтэ харуулжа. Жэшээлхэдэ, Бичурын МТС-эй комбайнер Павлова гэгшэ нормын ёһоор 12 гектар хурааха тал, үргэлжэ 18 гектар хураана, мүн тэрэ МТС-эй комбайнер нүх. Сафонов—15—18 гектар, Окитов—Билэтовска МТС-эй комбайнер нүх. Привалов үдэр бүхэндэ 20—22 гектар хураана. Мадо-Куналейскэ МТС-эй комбайнер нүхэр Бектелов гэгшэ Ворошиловый нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ худэлмэрилжэ, таряанай эхлэхтэ 300 гаран гектар хураажа. Нүх. Екательов энэжэй урда 13-дахы номовой тракторна бригадын бригадирээр худэлмэрилдэг хан.

1700 ГЕКТАР ХУРААГАДА

Иволгын аймагтай «Улаан Оронго» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шабаев) болбо 2328 гектар таряанай 1700 гектарыг сентябрийн 16-ай үдэр хүртэр хураажа, түсэбмэ 73 процент дүүргэжэ. Тэрэһэнжэ 742-ын комбайнаар хураажа.

Тус колхозой таряалан дээрэ 5 комбайн, 11 жатка ба 200 гэрэд колхознигууд худэлмэрилжэ. Энэ колхоздо худэлмэрилдэг комбайнерка нүхэр Вера Собениникова гэгшэ комбайнеруудай республиканска мурсыондэ оролошо, хураалгын дүүртэр 300 гектар хураажа гэжэ уялга абаһан байна. Тэрэ уялгаа нүхэр Собениникова хүдэлтэйгөөр дүүргэжэ. Сентябрьн 16-ай үдэр хүртэр 230

гектар хурааһан байна. МТС-эй даалгбаринг ёһоор 220 гектар хурааха тал, үргэлжэ 220 гектар хураана гэжэ худэлмэрилжэ залуу комбайнерка нүхэр Энхеева 100 гаран гектар хураажа.

Таряа тушаалга ба сохиго тулжэ дундаа, мүнөө 110 гектар газартай таряан сохигодо. Гүрүндэ таряа тушаалга түсэбмэ ёһоор 2031 центнер юм. Тэрэһэнжэ 1395 центнермэ ба МТС-эй худэлмэрилгын хүлэ натурилалта 68 центнер тушаалгада. Мүн 75 гектар картофлин 35 гектар ба 32 гектар овошгын 28-нь хураагдаһан байна. Гүрүндэ овошг тушаалга ойрын үдэрнүүдтэ сүм дүүргэжэ.

О. Будаев.

Хүдэлмэрээ зүбөөр эмхидхэнэ үр

Хажэнгын аймагтай Хажэнгын сомоной Комсомолой нэрэмжэтэ колхозой үбнэ таряанай хураалгын худэлмэрилдэ тон хайнаар ажаллаһан нүхэд үсөөн бөшэ. Хажанов Дондог гэдэг үбнэ сабшалада үдэрэй 5 га сабшаа даабаритай аад, харин, үдэр бүхэндэ 8 га сабшалад ба таряанай хадалгада үдэрэй 7 га хадаха даабаритай аад, тэрэһэнжэ үргэлжэ дүүргэжэ. Тэрэ мэтэ таряанай хадалгада нүхад Митаб Базаржапов, Лөгбэ

Зодбеев гэгшэд баһал даабариня дүүргэжэ үдэр бүхэндэ долоо долоон га үргэлжэ хадаһа.

Дээрэ дурсагдаһан өдө нүхэд болбо оройноого тылсэ бөхшэ жүүлжэ дайсаанаа эрхэ бөшэ дари дарахын хатуу зориг барихан ба өөрынгөө ажаллаха сэг минутаа хамгадан эдэлжэ, шадгад, саададаа мори уналгаага галтайгаар, машина зэмсэгээ нягтаар эдэлһанэйн аша мүн байха юм.

Х. Намсараев.

Социалистическэ мурсыон

ПВЗ-гэй механическа цех болбо гурбан участогтай юм. Энэ гурбан участок бөө бөө социалистическэ мурсыондэ урдад худэлмэрилнэ.

Нэгэдэхы участогтай эрхилтгшэ нүхэр Претковий бригада агуст харынгаа түсэбмэ 108 процент дүүргэһэн байгаа хан. Энэ участогтай эрхил хүүнүд гэгшэ: токар Н. Шамиллов гэгшэ агуст харынгаа түсэбмэ 337 процент дүүргэжэ, амаралтын үдэртэ 400 гаран процент дүүргэжэ.

Хоёрдохы участогтай эрхилтгшэ нүхэр М. Комонцевой бригада агуст харынгаа түсэбмэ 111 процент дүүргэжэ, Токар Ошпенко агуст харада 348 процент дүүргэжэ мүнөө сентябрь харада үндэр бүтэсэнүүдтэ харуулжа байна.

Гүрүндэхы участогтай эрхилтгшэ нүхэр Боболовой бригада үнтергшэ харынгаа түсэбмэ 104 процент дүүргэһэн байна. Энэ бригадын фрезеровщикууд Жеребков, Моховик гэгшэд агуст харынгаа түсэбмэ 262—296 процент дүүргэжэ.

Энэ социалистическэ мурсыондэ хоёрдохы участок илэжэ гаралда. А. Шадрин.

Хилын саана

Советскэ Союзтай һанал нийлэһэн хүдэлөөн

НЬЮ-ЙОРК, сентябрийн 13. (ТАСС). Сентябрьн 10-да ажалай американска федерация оролсодог Нью Джерси штатай профессиональна союзнуудай с'езд дээрэ, Россия ба Англин арадуудта, мүн агрессидэ эсэргүү тэмсэжэ байгаа бусад ороноудай арадуудта туһаламжа үгэхэ арылгэ табиһан резолюци нэгэн дуугаар абтаа. Детройт гороной автомобильна ажайууд бөриин худэлмэрилдэгшэ союзай нүлөөтэ секци болбо Советскэ Союзда ба Англида материальна туһаламжы түргэн үзүүлхэ арылгэ табиһан резолюци абтаа. Гүрэнэй муниципальна албаагшад шадай союзай Нью-Йоркскэ секци хадаа «гүйсдэ ба хизаарлагдаагүй моральна, финансова ба материальна дэмжэлгэ Англи ба Советскэ Союзда үзүүлжэ, тэдэнтэй максималнаар нүхсэлгэ тогтоохе» урлалһан мэдүүлгэ тунхаглаа.

Американска хэблэл соо Ленинградтай профсоюзнууд зорюулаһан венгерскэ таряашан—гэрэй эхэнэр худэлмэрилшэн Лефферей бөшгөр тунхаглаа.

Москвда болохо гурбан дөржавын зүблөөндэ хабаадаха англиска делегациин состав

ЛОНДОН, сентябрийн 16. (ТАСС). «Москва ошхо англиска делегацие лорд Бивербрук толгойло. Мүнөө Москвда байгаа англиска сэрэгэй миссин членүүд—миссин түрүү генерал-лейтенант Масов Макфарлан, контр-адмирал Майлс ба вице-маршал Коллер гэгшэд делегациин составта ороло. Бивербруктай хамта Англинаа моралсоно делегациин членүүдтэ авиацион министретын парламентска секретарь капитан Бальфур, Черчиллин өөрын штабын удариалгша генерал-майор (генерал-лейтенантын уялгы дүүргэжэ) Хастингс Измэй ба

халглада. Лефферей хөн хадаа, өөрынгөө мянган доллар нөөсөлгын венгескэ Союзда туһал үзүүлхын түлөө үгөнэм. Мүнөө би хадаа, танай хайхан садууд, танай сүлөө, танай ажа байд аабарха туһалхын түлөө үгөнэм,— гэжэ бөшгөр хэлэбэ. 1932 оной хадаа үдэрэй турша соо Ленинта байһанаа дурдан хан Лефферей нигэжэ бөшгөр хадаа маргадгад 30 үдэр байгаа хан, тэр ханахадам ходоодоо намда лаахан гэрэлээр туяа байха юм. Улаан Армиа рахадаа, би болбо энэ арми, арадай арми гэжэ дээрэ хэм»,— гэжэ Лефтервьюдэ мэдүүлбэ. Гэгээн гайхалтай заршам, халтай культура, гайхан хургаал гэжэбэл... Совет Союзда туһаламжа үзүүлжэ ямаршье хүсэлгэ бол үлэмжэ хүндэ дээрэ тоо дохогүй юм. Советскэ дие биденэй дэмжэжэ байһан тэдэнүүд мэдэхэ ёһо

имперскэ генеральна штабын гайхалтай оролошго генерал Макриди гэгшэд томилго байла. Москвда ошхо ябаһан американска делегациин членүүд долоо өрһөн байла. Эдэ нэрлэхэдэ делегациин түрүүн риман, отставкада байгаа адмирал В. Стенди, генерал-майор Д. Барнс, сэрэгэй ажайуудбэр худэлмэрилжэ комитетэй түлөөш В. Батт гэгшэд байла,— гэжэ мэдээсэлэ англиска претельство үсгэлдэр тунхагла байла гэжэ Рейтер агент мэдэсэжэ.

Иранска шах хан шэрээһэн халиба

ЛОНДОН, сентябрийн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулан, тееранска радионой мэдэсэлһэн ёһоор болбо иранска шах хан шэрээһэн хаинһан ба шахын орондо

орохо хүн өөрын хуути байла. Шахын хан шэрээһэн хан тухай иранска мэдэсэлһэн үгэһэнээр болоһон онсо зарал засадаг дээрэ сонсохотгодо.

Зүүн фронто генерал фон-Шоберт алуулба

СТОЙГОЛЬМ, өөрынгөө мэдэсэл соо германска верховно командованһын мэдүүлгэ ёһоор, сентябрийн 12-то зүүн фронто

шөг германска армийн глэ командлагша генерал-полков фон-Шоберт гэгшэ алуулба.

Болгарска газетэнүүдэй жэгшүүритэ худал

БЕРН, сентябрийн 15. (ТАСС). Германска информбюрогой ээлжээтэ худал мэдэсэлһэнүүдэй нэгэһэн дотор нигэжэ хэлэгдэбэ: «Ямар нэгэ мэдэгдэхгүй газарта немүүдтэ советскэ дивиниын штаб эзэлэгдэ». Зүһар билдууша ба хаймхарһан болгарска «Утро» гэдэг газетэ болбо энэ шуугаа үшөө шангаар дамжуулжа гэжэ шиндээд «немүүд советскэ бүхы штабын эзэлэн абаа»

гэжэ мэдэсэбэ. «Нова вече газетэ» энэһэн багадаа дээрэ үзэбэ, «советскэ германска штаб баригдан абагдэһэн тон ехэ гаршам мэдэсэлһэн хэблэн гаргын нийшэн уншагдаһан сентябрийн 12-то гайхалһан байна.

Болгарин элдбэ нийслэйнуудай түлөөлэгшэд болгарска газетэнүүдтэ муу ба бузар ааша тушаа дугаһанаа мэдүүлнэд.

Англо-германска дайн

ЛОНДОН. Рейтер агентствын мэдэсэлһэн ёһоор, сентябрийн 12-ой үдэрэй хүүлэй хадаа эрсын оборонын самалдууд Голландин эрье шадар ябаһан дайсанай караван судануудта довтолго хээ. Эгэе томо судануудайн нэгэн тугадажа, тэрээн дээрэ түймэр гараһан ябадал тэмдэглэгдэһэн байна.

Хойто далай дээрэ ябуулжа хэһэн англиска истребительнүүд Голландин эрье шадар дайсанай истребительнүүдтэ сохилжэ.

лине уты хэбэ. Англин нэгэ истребитель баадаа сажа эрэггүй.

Сентябрийн 13-ай урда ни англиска авиаци бол баруун Германин ажайууд бөриин объектууды бөмбоддо.

Үнгергшэ хүни ганса гэгээрэ нийдэһэн герман самалдууд Англи дэгл болмонууды хаяба. Англ зүүн-хойто талын нэгэ гүдэ хэдэн гар бараанууд гэжэ, мүн хүүнүүшье алаһан байна. Дайсанай бөмбодировщикууд сохилжэ.

Уншагдай анхаралда

Манай «Унз» газетын сентябрийн 18-эй номерой нэгэдэхы аюурта томилогдон хандаага бөшгөй хоёрдохы колонко дотор дээрэһэ доошоо зургаадахи абзац

цай 4-дахы мурсыон «а» үнэ нэй фондо эрхил сорттын ош хааха» гэжэ заһабарлан үгэхэ гуйгдана.

Редакци

Редиторай уялгы дүүргэжэ Г. БАХАН

ОБОРОНЫН ФОНДДО

Селенгын аймагтай, Ирогой сомоной эдихитад ба комсомолцууд, хамта 25 хун хаян амаралтын үдэр воскресник эмхидхэжэ дүтнэгөө колхозуудай таряа хураалга дээрэ эршмэтэйгээр ажаллаба. Воскреснигтэ хабаадагшад бултаа социалистическэ мурсыон үргөнөөр дэлгэрүүлэн, тусхайта даабаринуудта бүгдэ үлүүлэн дүүргэһэн ба эндэ олоһон 200 түхэригөө оборонын фондо оруулаһан байна.

Түнхэнэй аймагтай колхозууд эхэ оройногөө оборонын фондо хони, үхэр, хүдөөажанхын продукт, мүнгэ, облигаци ба бусад үнэтэ эдлэлнүүдтэ оруулжа үргэлжэлһөөр.

Еловскэ сельсоведэй, Буденнын нэрэмжэтэ колхоз 10 центнер шпиниэ, 1 тонно огородно культуранууды ба 24 хони үгөөд байна. Гадна, энэ колхозой членүүд 1760 түхэригэй облигаци, 475 түхэриг мүнгэ, 470 ажалта үдэр, 47 центнер картофель, 350 үндэг гэхэ мэтн продуктнууды тушааба. Гурбан

хүбүүгээ Улаан Армиин ээргэдэ үдэшөөд байһан 75 наһатай колхозникова Мария Андреевна Нефедьева 26 түхэриг мүнгэ гар дээрэ гаргажа үгөө.

Энгельсын нэрэмжэтэ (Эдн аймаг) артелиин членүүд агугууһа эхэ оройногөө оборонын фондо 5660 түхэригэй облигаци ба 10 центнер мяха тушааба. Тэрэһаншай колхознигууд нүхэд Гомбожапов, Гендунова ба бусад 200 гаран түхэриг мүнгэ, хэдэн зуугаад түхэригэй облигаци үгөөд байна.

Баунтын аймагтай комсомолцууд ба залуушууд амаралтын үдэр бүхэндэ воскресник эмхидхэдэг ба эндэ олоһон олзлөө бүгдэһэн оборонын фондо оруулдаг байна. Сентябрьн 7-до үнгергэгдэһэн комсомолцууд-залуушуудай бүхэсөөһэн воскреснигтэ тус аймагтай 1156 хун хабаадагшад 15441 түхэриг олоод, тэрэһэн оборонын фондо оруулба.

Селенгын аймагтай, Юрөөгэй сомоной, Карл Марскын нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ үдэрэйнгөө даалгбаринг үлүүлэн дүүргэдэг нүхэд үргэлжэ олошоржо байдаг.

Мүнөө таряа хураалга дээрэ 2 комбайн, 6 жатка ба 30 гаран колхознигууд Халгата гэжэ галзарт худэлмэрилжэ. Машинист нүхэр П. Бардеев, боолтоо ябаһан нүхэд Добчинова, Ванчикова, Тубаев, Жабылов ба бусад нормоо 120-150 процент дүүргэжэ.

Халхан, сентябрийн 7-до, энэ колхозой таряалга дээрэ 50 гаран залуушууд воскреснигтэ худэлмэрилжэ, олоһон 376 түхэригөө оборонын фондо оруулба. Эндэ комсомолцууд-залуушууд нүхэд Бальжинмаев ба Сабжаев гэгшэд энэ үдэр 20-20, түхэриг олобо. Нүхэр Дамшинов, Галсанов, Бардеев ба бусад нүхэд тон хайнаар худэлмэрилһэн байна.

Гадна, Карл Марскын нэрэмжэтэ колхозой членүүд һарэ бүрнэ 3—3 ажалта үдэр оборонын фондо оруулна.

Хаяхан Педагогическа институтын студентнэр ба РОКБ-гэй Бурят-Монголой обкомой дэргэдэхы сандржинуудай курсанхид Ильян-Кудухин модо хурөөдэлгын контроло 3 үдэр соо худэлмэрилжэ, олоһон 4400 түхэригөө бултмөн оборонын фондо оруулба.

Эндэ худэлмэрилгшад барандаа хайнаар ажаллаа. Нүхэр Якимовый худэлмэриллэг эвэнэ үйлдэбэрингөө нормын 192 процент дүүргэһэн байна.

ПЕТРОПАВЛОВКА. Кагановичин нэрэмжэтэ колхоз оборонын фондо үнэтэ эдлэлнүүдтэ үдэр бүхы оруулжа байна. Мүнөө тус колхоз 3 хайн үрээ моридоо үгэбэ.

Тэрэһаншай, колхознигууд 1000 түхэриг мүнгэ, 12 центнер мяха, 300 үндэг гэхэ мэтн ауйлууды оборонын фондо оруулба.

Халхын аймагтай «Пограничник» колхозой членүүд 200 шадуу үндэг, 4590 түхэригэй облигаци, 5 центнер талха ба хүдөөажанхын бусад продуктууды оборонын фондо оруулба.

Мүн, колхозой олон членүүд оборонын фондо үнэтэ эдлэлнүүдтэ ба эдэе хоолнууды оруулнаар.